

Anti-pestprotocol

Evaluatiedatum	november 2022
Anti-pestcoördinator	Karin Hulsteijn
Intern Contactpersoon	Marjan Stapel

Inhoudsopgave

<u>Documentgegevens</u>	<u>1</u>
<u>Inhoudsopgave</u>	<u>1</u>
<u>Inleiding</u>	<u>2</u>
<u>Protocol</u>	<u>2</u>
<u>Uitgangspunten omgang met elkaar</u>	<u>2</u>
<u>Signalen pestgedrag</u>	<u>2</u>
<u>Cyberpesten</u>	<u>2</u>
<u>Methode Kwink</u>	<u>3</u>
<u>Leerlingvolgsysteem Cito SEF</u>	<u>3</u>
<u>Handelen leerkracht bij pestgedrag</u>	<u>4</u>
<u>Handelen omstanders tegen pesten en als je zelf gepest wordt</u>	<u>4</u>
<u>Literatuurlijst</u>	<u>5</u>

Inleiding

Wat moeten kinderen, ouders en leerkrachten/onderwijspersoneel doen als er gepest wordt? Dit anti-pestprotocol is er om richtlijnen te geven over hoe je kunt handelen als een kind het gevoel heeft dat hij/zij wordt gepest, of wanneer er een vermoeden is van pesten. Door het anti-pestprotocol te volgen, ontstaat er samenwerking tussen alle betrokkenen.

Protocol

Uitgangspunten omgang met elkaar

Er zijn bij CNS De Ontdekking 5 belangrijke uitgangspunten met betrekking tot hoe we met elkaar omgaan:

- We hebben tijd en aandacht voor elkaar;
- We hanteren duidelijke regels en zijn consequent;
- We zijn ons bewust van ons voorbeeldgedrag;
- We gaan met respect met elkaar en de materialen in de school om;
- We zoeken samen naar oplossingen.

Signalen pestgedrag

Volgens Gedragsproblemenindeklas zijn er een aantal signalen die erop kunnen wijzen dat een kind gepest wordt. Het lastige is dat die signalen niet altijd optreden, niet altijd zichtbaar zijn of op andere oorzaken kunnen hebben. Bij twijfel: ga in gesprek met het kind, daar wordt niemand slechter van. Mogelijk signalen:

- Het kind is stiller geworden;
- Of heeft ineens geen vriendjes of vriendinnetjes meer of dat aantal neemt duidelijk af;
- Ineens “haat” het andere kinderen of zegt dat de anderen hem “haten”;
- Het kind heeft last van buikpijn, hoofdpijn en andere (vage) klachten;
- Soms wil het ineens niet meer mee gymmen of niet mee op schoolkamp;
- Het kind wil ineens niet meer met (bepaalde) andere kinderen samenwerken;
- De leerling gaat niet meer met plezier naar school.

Cyberpesten

Gedragsproblemenindeklas stelt dat sinds kinderen een groot deel van de dag doorbrengen met pc, laptop, chromebook, tablet en smartphone, al dan niet op school, cyberpesten is ontstaan: pesten via het internet. Overigens wordt Whatsapp het vaakst gebruikt om te pesten. Online pesten gaat makkelijker en de impact is vaak heviger. Cyberpesten is lastig te achterhalen of te ontdekken. In de beleving van kinderen is dat wat je achter je pc of smartphone uitspookt volledig anoniem. Bovendien kun je op elk uur van de dag je gang gaan. Het slachtoffer hoeft niet eens in de buurt te zijn. Cyberpesten stopt niet als de pc uitgaat. Het vervolg vindt vaak plaats op school: met echte ruzies en scheld- of vechtpartijen.

Methode Kwink

Vanaf schooljaar 2022-2023 werken we op CNS De Ontdekking met de methode Kwink. Dit is een online methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL) voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. Inclusief burgerschap en mediawijsheid.

Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Praktisch, leuk en altijd actueel. Gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep. Sluit goed aan bij de principes van PBS (Positive Behaviour Support).

'Het systematisch aanleren van SEL- competenties (levensvaardigheden) draagt wezenlijk bij aan een veilige leer- en leefomgeving.' Ze doelen daarmee op deze vijf competenties:
Besef hebben van jezelf

- Kunnen inschatten van je eigen gevoelens
- Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
- Een gezond zelfvertrouwen

Besef hebben van de ander

- Empathie
- Perspectief nemen
- Verschillen tussen individuen en groepen herkennen en waarderen
- Sociale signalen kunnen oppakken en interpreteren

Keuzes kunnen maken

- Weloverwogen kiezen met de juiste aandacht voor jezelf en de ander
- Bijdragen aan een positief klimaat in je school
- Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gedrag

Zelfmanagement

- Impulscontrole bij stressvolle situaties
- Omgaan met heftige emoties
- Doelgericht gedrag

Relaties kunnen hanteren

- Relaties aangaan gebaseerd op samenwerking
- Sociale druk weerstaan
- Conflicten oplossen

Leerlingvolgsysteem Cito SEF

Bij CNS De Ontdekking werken we met Cito en gebruiken we de vragenlijsten voor sociaal emotioneel functioneren. Dit leerlingvolgsysteem geeft op basis van een analyse van observaties concrete doelen en handelingssuggesties. Het brengt het sociaal-emotioneel functioneren van kinderen van groep 1 t/m 8 systematisch in kaart. Het geeft inzicht in de eventuele ondersteuningsvragen en helpt leerkrachten het gedrag van kinderen beter te begrijpen.

Handelen leerkracht bij pestgedrag

De leerkracht treedt in de eerste instantie op als mediator als er wordt gepest. De leerkracht benoemt dan wat hij/zij heeft gezien om kinderen bewust te maken van hun gedrag. In sommige gevallen kan de leerkracht ook hulp vragen aan kinderen die mediator zijn. De leerkracht kan proberen over het pesten te praten. De kinderen kunnen zo leren te benoemen hoe ze zich voelen. De leerkracht kan tips geven voor pesters en kinderen mee laten denken over wat er aan het pesten gedaan kan worden. Ook de schoolleiding moet op de hoogte zijn van de problematiek.

De leerkracht heeft verder verschillende interventiemogelijkheden bij pestgedrag. De leerkracht bekijkt per situatie welke het beste past. Natuurlijk kan de leerkracht ook meerdere interventies inzetten, naast de bovengenoemde methodes en het raadplegen van eerder genoemde bronnen:

- Welke afspraken zijn er gemaakt? Elke groep heeft groepsafspraken. Aan het begin van het jaar worden deze afspraken, gezamenlijk met de kinderen gemaakt. Deze afspraken zijn te vinden in de groep en in de groepsmap. Als hier afspraken over pesten bij zitten, dan kan de leerkracht kinderen hier ook via de groepsafspraken op wijzen;
- Als er sprake is van langdurig en structureel pesten en/of incidenten of voorvallen, dan neemt de groepsleerkracht (of een andere leerkracht/ IB'er) contact op met de ouders/verzorgers van het kind;
- Voor informatie en tips over omgaan met de groep, pesten, groepsvorming en positieve beïnvloeding kan de leerkracht onder andere de Anti-pestcoördinator raadplegen;
- Wanneer pesten niet stopt, dan is het een mogelijkheid dat er externe hulp ingeschakeld. Voorbeelden hiervan zijn Jeugdzorg, Schoolbegeleiding en particuliere begeleiding. Zie hiervoor ook het zorgplan.

Mogelijke andere interventies:

- [Vijf sporen aanpak](#)
- [No-blame methode](#)
- [OPA \(Oplossingsgerichte Pest Aanpak\)](#)

Handige websites:

- Gedragsproblemenindeklas.nl

Handelen omstanders tegen pesten en als je zelf gepest wordt

Als een kind het gevoel heeft dat er wordt gepest, kan een kind op school terecht bij de leerkracht, Intern Contactpersoon en/of de Anti-pestcoördinator.

Op de website van [Stop Pesten Nu!](#) is veel informatie te vinden, welke gedeeld kan worden. Stichting Stop Pesten Nu is het Kennis-, Informatie- en Expertisecentrum in Nederland met alle informatie over Pesten & Online Pesten (Cyberpesten).

Literatuurlijst

Gedragsproblemenindeklas. (z.d.). *Cyberpesten*. Gedragsproblemenindeklas.nl. Geraadpleegd op 19 april 2022, van <https://gedragsproblemenindeklas.nl/gedragsproblemen/pestgedrag/#Cyberpesten>

Kwintessens. (z.d.-a). *Daarom Kwink*. Kwinkopschool.nl. Geraadpleegd op 19 april 2022, van <https://www.kwinkopschool.nl/wat-is-kwink/daarom-kwink/>

Kwintessens. (z.d.-b). *Zien!* kwinkopschool.nl. Geraadpleegd op 19 april 2022, van <https://www.kwinkopschool.nl/wat-is-kwink/zien/#:~:text=beter%20te%20begrijpen-,Zien!,groep%208%20systematisch%20in%20kaart>.

Signalen. (z.d.). Gedragsproblemenindeklas.nl. Geraadpleegd op 13 april 2022, van <https://gedragsproblemenindeklas.nl/gedragsproblemen/pestgedrag/#Signalen>